ઇન્દ્ર સભા.

મએ તસ્વીરાત.

સુધારને વાલે પે. હા. સૈયદ કુખાં ધનેખાં

છપાનેવાલે ને પ્રસિદ્ધ કરનાર

સરફઅલી કીકાભાઈ ચોપડીઓ વેચનાર

રીચી રોડ—અમદાવાદ.

અમદાવાદ—રત્નસાગર પ્રીન્ટિંગ પ્રેસમાં

પટેલ ભીખાભાઇ છગનલાલે છાપી

સંવત ૧૯૬૭ આવૃતી ૫ મી પ્રત ૨૦૦૦ સને ૧૯૧૦

કીમત ૦-૬-૦

ઇન્દર સભા અમાનત.

રાજા ઇન્દરકા દરબારમેં આના.

સભામેં દોસ્તો ઇન્દરકી આમદ આમદ હય;
પરિ જમાલોંકે અફસરકી આમદ આમદ હય.
ખુશીસે ચેહે ચેહે લાજીમ હૈં સુરતે બુલ બુલ;
અબઇસ ચમનમેં ગુલેતરકી, આમદ આમદ હય.
ફરોગ હુસ્નસે હોજાયગા આલમ મામુર
જમીપે મેહરે મુનવરકી આમદ આમદ હય.

દોબાનું બૈઠો કરીને કે, સાથ મહફીલમેં,
પરીકી દેવકી લશ્કરકી, આમદ આમદ હય.
જમીપે આંયેંગી રાજાકે સાથ, અબ પરિયાં;
સિતારોંકી મહે અનવરકી, આમદ આમદ હય.
ગજબકા ગાના હૈ, ઔર નાચ હૈ કિયામતકા;
બહારે ફિજાયે મહશરકી આમદ આમદ હય.
બયાં મૈં રાજાકી આમદકા, કયા કરૂં ઉસ્તાદ;
જીગરકે જાનકે દિલબરકી, આમદ આમદ હય.

રાજા ઈન્દર અપના હાલ જાહેર કરતે હૈં.

રાજા હું મૈં કૌમકા, ઈન્દર મેરા નામ;
બિન પરિયોંકી દીદકે, મુઝે નહીં આરામ.
સુન રે મેરે દેવરે; દિલકો નહી કરાર;
જલદી મેરે વાસ્તે, સભા કરો તૈયાર.
તખ્ત બિછાઓ જગમગા, જલદીશે ઈંસઆન;
મુઝકો શબભર બૈઠના, મહફીલ કે દરમ્યાન.
મેરા સીંગલદીપમેં, મુલ્કોં મુલ્કોં રાજ;
જી મેરા હૈ ચાહતા, જલસા દેખું આજ.
લાઓ પરિયોંકો, મેરે જલદી જાકર યાં;
બારિ બારિ આન કર, મુજરા કરે યહાં.

પુખરાજપરી સભામેં આતી હે.

મહફિલે રાજામે, પુખરાજપરી આતી હય;
સારે માશુકોંકી સરતાજ, પરી આતી હય.
જીસકા સાયા ન કભી, ખ્વાબમેં દેખા હોગા;
આદમી જાદોમેં વોહ આજ પરી આતી હાય.
દૌલતે હુસ્નસે હો જાયગા, આલમ માઅમુર;
કરને ઇસબજમમેં અબ રાજપરી આતી હય.
રંગહો જરદ હસીનોકા, ન કયું કર ઉિસ્તાહ;
ગુલહે મહફિલમેં કે, પુખંરાજપરિ આતી હય.

પુખરાજપરિ આનેમેં અપના હાલ કહતી હૈ.

આતીહું મૈં ઔર નાચ્ સદા, કામ હૈ મેરા;
આફાકમેં પુખરાજપરી, નામ હૈ મેરા.
ફંદેસેં મેરે કોઇ, નિકલને નહિ પાતા;
ઇસ ગુલશને આલમમેં બિછાદામ હૈ મેરા.
મૈં લાખકી દોલાખકી, પરવા નહિ રખતી;
કારૂંકા ખજાના અભી, ઇનઆમ હૈ મેરા.
કહતે હૈ જહાંમે જીશો, ઇનસાં ગુલો સંબુલ;
વોહ રૂખ હૈ વોહ ગેસુયે, સિયાહફામ હૈ મેરા.
બદમસ્ત મુજે દેખકે, હોતી હૈ ખુદાઇ;
માઅમુર મેં હુસ્નશે, કયા જામ હૈ મેરા.
કરતી હું દિલો જાશે મૈં, રાજાકી પરસ્તીશ;
કહતે હૈ જીશે કુફર વોહ, ઇસલામ હૈ મેરા.
અલ્લાહને બખ્શા હૈ મુઝે, રૂતબએ આલી;
ગરદુ જીસે સબ કહતે હૈ, ઓ બામ હૈ મેરા.
ઇનસાંકી શરારેત મેરા, બસ નહી ચલતા;
દિલલેકે મુકર જાના સદા, કામ હૈ મેરા.
ઉસ્તાદકુ દેતી હું દોઆએ, દિલોજાંસે;
હૈ કામ જહાંમેં સહરો શામ હૈ મેરા.

પુખરાજપરી અપને જબાંસે છંદ કહતી હૈ.

રાજા ઈંદર દેસમેં, રહે ઇલાહી શાદ;
જો મુજસી નાંચીજકો, કિયા સભામેં યાદ.
કિયા સભામેં યાદ મુજે, રાજાજીને આજ;
દોલત માલ ખજાનેકી, કબહું મૈં મોહતાજ.
હુનર અપના ચાહિયે, તખ્ત ન મુજકો તાજ;
જગમેં બાત ઉસ્તાદકી, બની રહે મહારાજ.

પુખરાજપરી કે મુહકી ઠુમરી.

આઈ હું સભામેં છાંડકે ઘર;
કાહુકી નહિ મોએ, આજ ખબર. ટેક.
ચેરી હું તેરી રાજા ઈંદર;
રખના દિન રૈન દયાકી નજર. ૧
સોનેકા બિરાજે સીર મુગટ;
રૂપેકે તખતપર બૈઠે નીડર. ૨
ચારો કોનોપર લાલ લટે;
દાતાકા કરમ રહે આઠ પહર. ૩
સાયા રહે પિર પયમબરકા;
મૌલાકી સદા રહે નેક નજર. ૪
ઉસ્તાદ યે કહે હસરી ઉરદમ;
દુનિયામેં રહે હજરત અખતર. ૫

પુખરાજપરી કે મુંહકી બસંત બહાર કે ધુનમેં.

રૂત આઇ બસંત અજબ બહાર,
ખુલે જર્દ ફુલ બરખોંકી બહાર રૂતઆઇ. ૧
ચીટકો કુસુમ ફુલે લાગા સરસુ;
ફુકત ચલત ગેહું કી બહાર. રૂતઆઇ. ૨
હરકે દુવારે માલીકા છોરા;
ગરવા ડારત ગેંદનકે હાર. રૂતઆઇ. ૩
ટેસુ ફુલે આંબા મોર આયે,
ચંપા કે રૂખ કલિયનકી બહાર. રૂતઆઇ. ૪
ગરવા લે ઉસ્તાદકે દવારે;
ચલો સબ સખિયેં કરકે સીંગાર. રૂતઆઇ. ૫

પુખરાજપરી કે મુહકી ગજલ બસંતમેં.

હૈ જલ્વાયે તનસે દરો દીવાર બસંતી;
પોશાક જો પહને હૈ, મેરા યાર બસંતી. ૧
કયા ફસ્લે બહારીશ, મે ગુફે યે ખિલાયે;
માશુક હૈ ફિરતે સરે, બાજાર બસંતી. ૨
ગેંદા હૈ ખિલા બાગમેં, મૈદાનમે સરસો;
સુહરા વોહ બસંતી હૈ, યે ગુલજાર બસંતી. ૩
મખમલકા નઇરૂતમેં દિલા, જરદ નહીં મ્યાન;
પેહને હૈ કબા યારકી, દસ્તાર બસંતી. ૪
હું ગમસે યેહ મૈં જરદ, જોતું કત્લ કરેંગા;

ખું નિકલેગા, અય કાતિલે, ખુંખાર બસંતી. ૫
ઉસ રશકે મસીહાકા, જોહો જાય ઈશારા;
આંખેયેં બને નરગિસે, બિમાર બસંતી. ૬
ગમખાકે મુઆ હું મૈ, કિસી જરદ કબાપર;
હૈ કફનકી ચાદર મુઝે, દરકાર બસંતી. ૭
ગેંદાંકે દરખ્તોમેં, નુમાયાં નહીં ગેંદે;
હરશાખકે સરપર હૈયે, દસ્તાર બસંતી. ૮
મુંહ જરદ દુપટેકે ન, અંચલસે છિંપાવો;
હો જાયે ન રંગ ગુલે, રૂખસાર બસંતી. ૯
રૂત ફિર ગઈ આલમમે, ચલી બાદે બહારી;
મ ખાનેકો સજવાતે હેં મૈખવાર બસંતી. ૧૦
ખું એક તોથા મેરા, કિયા જરદ કબાને;
તુર્રા હુઇ ઉસ્પર તેરી, દસ્તાર બસંતી. ૧૧
ખુલતી હૈં મેરે શુખપે, હરરંગકી પોશાક;
ઉદી અગર ઇચંપઈ, ગુલનાર બસંતી. ૧૨
લુત્ફેહ હસી નોકી દોરંગીકા અમાનક;
દોચાર ગુલાબી હોંતો દોચાર બસંતી. ૧૩

પુખરાજપરીકી હોલી.

પારી લાગે કરજો સ્યામ મોસે ખેલો ન હોરી. ટેક.
ગવે ચરાવન મૈં નિકસી હું, સાસનન દકી ચોરી;

સગરી ચુનરીયા રંગમેં ન ભિજાવો;
ઇતની સુનો બાત મોરી સ્યામ મોશે ખેલોન હોરી.૧
છિનઝપટ મોરિ હાથસેગાગર જોરસેં બહિયાંમરોરી;
દિલ ધરકત હેં, સાંસ ચરત હેં,
દેહ કંપત ગોરિ ગોરિ, સ્યામ મોસે ખેલોનહોરી. ૨
અબિર ગુલાલ લપઠ ગયો મુખમેં સારીરંગમેબોરી
સાસ હજારન ગારિ દેગિ.
બાલમ જીતાન છોરી, સ્યામ મોસે ખેલો. નહોરી. ૩
ફાગ ખેલકે તુમનેરે મોહન કાગત કીનિ મોરી;
સખીયનમે ઉસ્તાદકે આગે,
હોય હું થોરિ થોરિ સ્યામ મોશે ખેલો ન હોરી. ૪

પુખરાજપરીકી જબાની ગજલ.

બેદાદ મુઝે યાદ હૈ, વલ્લાહ તુમ્હારી;
યુસુફકી કસમ અબ ન કરૂં ચાહ તુમ્હારી. ૧
લિલ્લાહ કદમ શરમકે, કુચેસે નિકાલો;
બાજારમેં હમ દેખતે હૈં, રાહ તુમ્હારી. ૨
આશકકિ મુરાદ આઇ, રકિ બોકો અલમહો;
જાવે જો સવારી કભિ, દરગાહ તુમ્હારી. ૩
વોહ બુત મેરે પાસ આયગા, કીસ્તરહ યકીહો;
જુઠી હૈ કસમ દોસ્તો, વલ્લાહ તુમ્હારી. ૪

હોતા હૈ જમીપર ઉસે, ખુરશીદકા ધોકા;
સુરત જો કભી દેખતા હૈ, માહ તુમ્હારી. ૫
બુત બન ગયે મહફિલમેં, રકીબોસેન બોલે;
કયા બાતહે ખાલેકકી, કસમ વાહ તુમ્હારી. ૬
બોસે જો તલબ મૈંને કીયે, રશ્કસે બોલે;
સરકારસેં મૌકુફહૈ, તન ખાહ તુમ્હારી, ૭
લેહરાકે કભી જાતા હું, દરિયા કભી તાલાબ;
કયા હમકો ઝુકાતિ હૈ કુવે; ચાહ તુમ્હારી. ૮
ઈશ્કકા દરિયા બસર, જોશ અમાનત;
આલમમેં રખે આબરૂ, અલ્લાહ તુમ્હારી. ૯

પુખરાજપરીકે મુંહકી દુસરી ગજલ.

ટકરાકે સરકો જાન નહું મેં તો કયા કરૂં;
ફ્રબતક ફિરાક યારકે, સદમે સહા કરૂં. ૧
અંધેર હૈ લગાઉં જો, ઉસ શમારૂસે લઓ;
પરવાના ગૈરપરવો, રહે મેં જલા કરૂં. ૨
જી ચાહતા હૈ સનઅતે, સાલગપે હું નીસાર;
બુતકો બીઠાકે સામાને, યાદે ખુદા કરૂ. ૩
હર ચંદ ચાહતા હું, બોલું ના મેં યાર સે,
કાબુમેં અપને દીલકુ, ન પાઉં તો કયા કરૂં. ૪
અયબુત તેરે સીવા નહિં કોને નકી હવસ;

અલ્લાહસે કરૂં તો, તેરી ઈલ્તી જા કરૂં. ૫
ઇનસાફ હો બુતોંસે, નમેરા જો હાતોહાત;
આગે ખુદાકે હશરમેં, માલસર બપા કરૂં. ૬
મૈં મરગયા તો શેકે યેહ; કેહને લગા વો શુખ;
કીસ્કુ સુનાઉં ગાલીયાં, કીસ્પર જફાકરૂં. ૭
ગમ જેસે આ ગઇ મુજે એક આનમેં કજા;
યેહ શુકર તેરે નાજકા, કયું કર એદા કરૂં. ૮
એસે મજે ઉઠાયેહૈ, આજાર ઇસ્કમેં;
આયેમસીહ ભીતો ન, અપની દવા કરૂં. ૯
કુચેમે ઉસ્કે બૈઠકે, દીલહૈ યેહ ચાહતા;
અવકાત હીંયાં બસર, સીફતે નકસે પાકરૂ. ૧૦
વોહબુત અદાસે સામને, આકર જો બૈઠ જાય;
કાબેમે ભી નમાજકો અપની કજા કરૂં. ૧૧
હુંબોસા જુલ્ફકા તો દબાયે ગલા અજલ;
ફાંસી મીલે મુઝે જો, ખુતનમેં ખતા કરૂં. ૧૨
બે ઇસ્ક કુછ જહાંસે નહીં, જીસ્તકા મજા;
દીલયારકું ન દુમે, અમાનત તો કયા કરૂં. ૧૩

પુખરાજપરીનુ ગજલ તીસરી

રફ તારકી ચલનસે ગજબ, દીલ લુભા લીયે;
છોટીસી સીનમેં યાર બડે, તુમહો ચાલીયે. ૧

ભોસા જો માંગા ચશ્મકા, કયા કહર હો ગયા;
મુઝપર ન ઐનબજનમેં, આંખે નિકાલિયે. ૨
જાને ન દુંગા આપકો, હટનેકા યે નહી;
બાતેં બનાકે વસ્લકા, વાયદા ન ટાલિયે. ૩
યેક બોસેપર યેહ ગાલિયાં, અલાહકી પનાહ;
કુછમૈંભી અબ કહુંગા નહીં, મુહ સંભાલિયે. ૪
હર ગુજરામૈં મિલાપસે, હટિયે કહાંકા પ્યાર;
ફૈલાકે પાઉહાત ગલે મેં ન ડાલિયે. ૫
નજારા રૂએ સાફકા, મનજુર રહુંમૈં;
દિખ્લાકે જુલ્ફકો ન બલા, સરકી ટાલિયે. ૬
આશકકો જેહેર ગૈરકો, મિસરીકી હોડલી;
ઇસ તરહકી નબાત, જબાંસે નિકાલિયે. ૭
નાંમ હર મોંકી આંખ, નાં અંગિયાંપે જા પડે;
સિના ખુલા હુઆ હૈ, દુપેટા સંભાલિયે. ૮
ખુબ ચશ્મ સબ જહાંકે, અમાનત હૈ બેવફા;
જી ચાહતાહૈ આંખ, કિસિપર ન ડાલિયે. ૯

રાજા ઇંદરકા નિલમપરીકી દરખાસ્ત કરના

ખુબ રીઝાયા નાચકે ગાકે, ૧
પહેલું મેં મેરે બૈઠ તું આકે;
ખુશ હોગી તુઝસે મહફીલ સારી,
અબ હૈ નિલમ પરીકી બારી. ૨

નિલમપરીકા સભામેં આના.

સભામેં આમદે નિલમ પરી હૈ;
સરાપા વોહ, નજા કતસે ભરી હૈ. ૧
સિતારોંકી ઝપક, જાતી હૈ આંખે;
જો ઉસકે બરમેં, મલબુસેં જરી હૈ. ૨
ગજબ ગાના હૈ, ઓર ઉસકા ચમકના;
કશી જોહરા કભિ વોહ, મુશતરી હય. ૩
ખિજાલતસે ન કયું, નિલીહો સોસન,
કેના ફરમાસે ઉસકો, હમસરિ હય. ૪
ન દેખા હોગા નાચ, ઐસા કીસીને;
બલાહૈ સેહર હયે, જાદુગરી હય. ૫

તમામ ઉસ્કે હૈં, આજા શે લયે તુર;
શરારત કુટ કર, ઉસ્મે ભરી હય. ૬
જમિપર વાહ પરિ, આતિ હૈ.ઉસ્તાદ;
જવાહીરસે જો રંગતમેં ખરી હય. ૭
નિલમપરી સભામેં અપના હાલ કહતી હૈ.
હુરોં કે હોશ ઉડતે હૈં, ઉડનેકી શાનપર;
નિલમપરી હૈ નામ મેરા, આસમાન પર. ૧
અલ્લાહકે કરમસે જમાને, મે હૈ ઉરૂજ;
ઝુકતા હૈ સર ફલકકા, મેરે આસ્તાનપર. ૨
ઇનસાંકી કયાંહૈ અસ્લકે, પુતલા હૈ ખાકકા;
જીનખેલ જાતે હૈ, મેરી ઉલ્ફતમે જાનપર. ૩
નિલમકો ચુમચાટકે, આંખોંપે રખતે હૈં;
શોહરા હૈ મેરા, જવાહરિયોંકી દુકાનપ. ૪
ઉડતે નહી હઈ મેરી, નજાકતપે કિસકે હોશ;
રખ્તેહયે ફુલ હાથ, ગુલિસ્તામેં કાનપર. ૫
કરતા નહીં હૈ કોન, મહોબ્બતકા હક અદા;
દેતે હૈં દેવ જાન મેરી, આન બાનપર. ૬
મિસીકી તરેંહ બાગમેં, જમતા હૈ, ઉસ્કા રંગ;
સોસન જો જીકર લાતી હૈ, મેરા જબાનપર. ૭
જોહદામેરે ખિયાલમેં, ધુનતી હૈ સિર સદા;

મરતેહૈ તાનસૈન, તરાનેકી તાનપર. ૮
ઉસ્તાદને જમીપે, બુલાકર દીયા હે નામ;
કયુ કર રહે ન મેરા દમાગ, આસ્માનપર.

છંદ નિલમપરીકા જબાની સભામે.

મૈ ચેરી સરકારકી, તુમ રાજન કે રાજ;
ગાના મુજ માશુકકા, સુનો ગૌરશે આજ. ૧
સુનો ગૌરશે આજ, મેરા રાજાજી ગાના;
નાચકી છલબલ દેખકર, દેખો બતલાના. ૨
હુવા તબમેરા, ઇસ માહાફિલમે આના;
જબસે સારા દેસબદેસ, ઉસ્તાદને છાના.

છંદ દુસરા નિલમપરિકી જબાની સભામે.

આઈ હું મે દુરસે, ચીજે કરકે યાદ,
મુજરા મેરા દેખકર, કરો મેરા દિલશાદ. ૧
કરો મેરા દીલ શાદકે, દિલ ખોલકે ગાઉ;
ગાકે નાચકે આજ હુનર, અપના દીખલાઉં, ૨
હુનર દિખલાકે અપના, દાદ અપની પાઉં;
દાદ અપની પાકર, ઘર ઉસ્તાદકે જાઉં. ૩

ઠુમરી નિલમપરીકી જબાની ખમાચમે.

રાજાજી કરો, મોસે બતિયારે;
દીલ તરપત, દીન રતિયાં રે. ટેક

હમરી ઐાર હૈ, તુમસે દિન દિન;
સૌ તન જાકે લગયાં રે. ૨
જીયરા ડરત તુમરે, દરસનસે;
ધરકત મોરી છતીયાં રે. ૩
દરસ ઉસતાદકા, ચાહિયે માહેકા:
લિખકે પઠાદે ઊપતિયાં રે. ૪

હોરી નિલમપરિકી જબાની સભામેં.

કાનાકું સમજાવત ન કોઇ, અંગિયા રંગમોં ભિંજોઇ
મોરી બિરજમે પત ખોઇ કાનાકું
આજ સખી હમ ઘરમાં જાકે, પીતકી જાનકો રોઇ;
અબીર ગુલાલ છુડાવન ખાતર, મુંહ આસુવોસેધોઇ
બહુન માટીમેં મિલોઈ. કાનાકું૦ ૧
ગરવા લગાયો ગીરાયેકે, મોહકા મુંહ પકડા જબ રોઇ;
ઇજત લીની ગારિ દીની, હમકું જાનકુ ખોઇ,
સખી બીસ ખાયકે સોઇ. કાનાકું૦ ૨
બૈઠ બૈઠ બિરજકે લોકનમેં, કુબરિકા બીસ હોઇ;
યાહો ખબર ઉસ્તાદને પાઈ, ઘર હમ હાથસે ખોઈ;
નિકસકર જોગન હોઇ. કાનાકું૦ ૩

ગજલ નીલમપરીકી જબાની સભામેં;

ઇષ્કકા ખંજર લગાહૈ, દિલપે કારી ઇનદીનો;

જખમકી સુરતહૈ, ખુ'આંખોંસે જારી ઇનદીનો. ૧
બાગમેં જાતી હે ઉસ ગુલંકી, સવારી ઇનદીનો;
દલ ચુરાયે ફિરતી હૈ, બાદે બહારી ઈનદીનો. ૨
દેકે કસમે કુચેયે કાતિલમેં, લે જાતા હૈ દીલ;
દુશમન અપન કર રહા હૈ, દોસ્તદારી ઇનદીનો. ૩
ભોલી ભોલી શિકલપર, દિલ તડપા જાતા હૈ સનમ;
કયાહી સુરતહો ગઇ હૈ, પ્યારી પ્યારી ઇન દીનો. ૪
ઈશ્કકે આજારને લાગર, કિયા હૈઇસક દર;
શકલ પેહચાની નહિ જાતી, હમારી ઇનદીનો. ૫
કતલ કરતા હે અરક આલુદા અબરૂ ખલકકો;
કયા તેરિ તલવારપર હૈ, આબદારી ઈન દીનો. ૬
સર ઉડાયા હૈ જીનુને, ઈશકે જુલ્ફે યારમેં;
પાઉ કો દરકાર હૈ, જનજીર ભારી ઇન દિનો. ૭
રાગ લાકર બજમમેં આશક, બુરા કરતે હૈ હાલ;
છેડિયે લીલાહ પઃદેમેં, સિતારી ઇનદિનો. ૮
પલખેં ઝપકાનેકા કાતિલકો, હુઆહૈ તાજા શૌક;
ચલ રહિ હૈ દિલપે આશકકે કટારી ઇનદિનો. ૯
ઠંડી સાંસે ભરતે હો હરદમ, અમાનત કિસલીએ;

જાન જાતી હૈ કહો કિસ્પર, તુમ્હારી ઇન દિનો. ૧૦

ગજલ તીસરી નિલમપરીકી જબાની સભામેં.

દિલ મેરા સૈરે ચમનસે ન સાદ કભી હુવા;
લે ગયા બાગમેં ભુલેસેન સૈયાદ કભી. ૧
જુદા જબ તક હૈં હમ, એજાન જ ફ્રાએં કર લો;
સુ સહેગાન તુમ્હારી, કોઇ બેદાદ કભી. ૨
તોડતા બેડિયાં દોહરી, ન અગર વહશાતમે;
માનતા કાહેકો લોહા, મેરી હૈદાદ કભી. ૩
સર ઝુકા જાતા હૈ ઉઠતે, નહિ મકતલસે કદમ;
હાત મુઝપરભી કોઇ, છોડદે જલ્લાદ કભી. ૪
સિતમ ઈજાદ તુઝે હમને, બનાયા જાની;
ઇસ તરેહ દિલમે સિતમ, હોતેથે ઈજાદ કભી. ૫
તુમ વોહ ખુશ કદહો રવિસ્પર, જો જરા તનકે ચલો;
સર ઉઠાયેન ચમનમેં, કોઈ શમશાદ કભી. ૬
ન લગાયા લબે ગુલ રંગસે, મીનાયે શરાબ;
હમસે શીશેમેં ન ઉતરા, ઓ પરી જાદ કભી. ૭
દિલકુ થા આલમે તિફિલમે, યેહ શોકે સોહરા;
ન કિયા મૈં ને ગુલિસ્તાનમેં, સબક યાદ કભિ. ૮
લૈલિયે જુલ્ફકા સૌદા, લબે દિલકું ચાહ;
કભિ મજનું તેરે ઇશ્કમેં, ફરહાદ કભિ. ૯

સુરતે નકસે કદમ હમને, ગુજારિ અવકાત;
મીટ ગયે સાફ કભિ, હો ગયે બરબાદ કભિ. ૧૦
હોગા દીલ જાલમે, બુલ્બુલુકા ફંસાના માલુમ;
આયગા મૌતકે ફદેમેં, જો સૈયાદ કભિ. ૧૧
બુલ્બુલો કિસ્કો દિખાતી, હોઉં રૂજે પરવાજ;
હમભી ઇસ બાગમે થે, કૈદસે આજાદ કભિ. ૧૨
હૈ કિયામત બુતે બેશરમા, હયાકી બાતે;
કભિ કહેતા હૈ અમાનત, મુઝે ઉસ્તાદ કભિ. ૧૩

ગજલ ચોથી નિલમપરીકી જબાની.

મજા વિસાલે સનમકા, ઉઠા ગયા ફિર કયા;
ડરા જો હિજરસેં વોહ, દિલ લગાયગા ફિર કયા. ૧
કિસીકે જુલ્ફકી જાનીબ, જો ખિંચ રહા હૈ દિલ;
અલાએ તાજા મેરે સરપે, લાયગા ફીર કયા. ૨
ભુલાયગા મેરીયું હડિયાં, જો તું અયગ્મ;
પસે ફનાસે યાર આકે, ખાયગા ફીર કયા. ૩
ઇલાહી ખૈર હો કયું, જોશપર હૈ દીદયેતર;
કિસીકે ઇસ્કકા તુંફા, ઉઠાયગા ફીર કયા. ૪
ઇલાહી ખાલી ફડકતી હૈ, આંખ કયું બાઇ;
ગજબસે મુઝે દિદ, ઠગાયગા ફીર કયા. ૫
જફાકો જાન ગનીમત, ગીલાહ સીતમકા નકર;

બીગડકે ચારસે એ દિલ, બનાયગા ફીર કયા. ૬
દિખાયા જીસ્તમેં જીસને, નમુહ અમાનતકો;
પસે વિસાલ વોહ તુરતપે, આયગા ફીર કયા. ૭

રાજા ઇન્દર લાલપરીકી દરખાસ્ત કરતે હૈં.

દીખા ચુકી તું કરતબસારે, પેહેલું મેં અબ બૈઠહમારે૧
કીયા સભામે તુંને નામ, અબ હૈ લાલપરીકા કામ.૨
લાઓ લાલપરીકો.

લાલપરીકા સભામે આના.

સભામેં લાલપરીકી સવારી આતી હૈ;
જમાને રંગ અબ ઇન્દરકી પ્યારી આતી હૈ. ૧
શફકમેં આયગા ઝુરમટ, નજર સીતારોંકા;
પેહેનકે સુર્ખ વોહ પોશાક, ભારી આતી હય. ૨
હસીન બજમકી શાદીસે, ખીલ પડેંગે તમામ;
ગુલોંકે વાસ્તે બાદે, બહારી આતી હય. ૩
નિગાહ ઉશકી છુરીસે, સીવા નુકેલિ હય;
લગાને સબકે દિલોંપર, કટારી આતી હય, ૪
ખિલેગા લાલકા તખ્તા, સભામેં અય યારો;
નિહાલ હોકે મુરાદ અબ, તુમ્હારી આતી હય. ૫
દુપેટા દેખકે બીજલી, ગીરે ગી બિજલી પર;
કિનારોંપર વોહ લગાનેંર, કિનારી આતી હય. ૬

મૈ કિસ જબાંસે કહું ઉસકા, શુખિયાં ઉસ્તાદ;
બાહારે તાઝાકી મહાફિલમે, બારી આતિ હય. ૭

લાલપરી જબાની સભામેં.

ઇનસાંકા કામ હુસનપે, મેરે તમામ હય;
જોડા હય સુરખ લાલપરી, મેરા નામ હય. ૧
યાકુત જર ખરિદ હય, સરકારકા મેરે;
નોકર અકીક લાલ, બદખશાં ગુલામ હય. ૨
આશકકો કતલ કરતી હું, અબરૂકી તેગસે;
દિનરાત મુઝકો ખુન, બહાનેસે કામ હય. ૩
પોશાક મેરી સુર્ખ હૈ, મુખડા હય ચાંદસા;
દેખો શફકમેં રાતકું, માહે તમામ હય. ૪
સુરખીપે મેરી હાત હય, મુરગે ચમન હલાલ;
હર ગુલકુ જીસ્ત બાગે, જહાંમે હરામ હય. ૫
મિરીખ મુઝસે હોતા હય, હરદમ જો દુબદુ;
કરતા લહુ લગા કે શહીદોમેં નામ હય. ૬
ઉસ્તાદ અન્જમનમે, રહે સુરખ રૂસદા;
અલ્લાહસે દુવાએ મેરી, સુબ્હો શામ હય. ૭

છંદ લાલપરીકી જબાની સભામેં.

બૈઠીથી મૈ કાફમે, જોડા પેહેને લાલ;
ઇહાં બુલાકર આપને, બઢાદિયા એક બાલ. ૧

બઢા દિયા એક બાલકે, યહાં મુજકો બુલવાયા;
સભા સભાકા આજ, બોહોત દિન બાદ દિખાયા. ૨
રૂપ સરૂપ સભા, સબ મેરે દિલકો ભાયા;
રહે સદા ઉસ્તાદ પે, કિરતારકા સાયા. ૩

ઠુમરી. લાલપરીકી જબાની સભામેં દેશકી ધુનમેં.

મોરે જોબનમેં લાલ જડે
વો મહારાજારે.
કો મુંગાકો ચુની કહત હે, પરખનવાલેપર ગાજપડે,
બોહોત ખરે એ મહારાજારે. મોરે૦ ૧
છતિયાં મોરી ગજબકી ખુશરંગ, જૈસે અંગિયામેંહોલે
ધરે, બોહોત ખરે એ મહારાજારે. મોરે. ૨
કોઉ મેરે લાલુનલાલ જોબનકે, ઉસ્તાદસે ખબર કરે;
બોહોત ખરે એ મહારાજારે. મોરે૦ ૩

સાવન લાલપરીકી જબાની સાવનકી ફસલમેં.

બીન પિયા ઘટા નહિ ભાવે,
રહે રહે દિલ ઊંધ આવે;
બિજરીકી ચમક ચમકાવે ડરાવે,
બિન પિયા ઘટા નહિ ભાવે ૧
રૂતબર ખાકી આઈરે ગુઇયાં, આજ જીયા કોકલ નહિ

આવે મોરી ઔરશે બાતોં સજની;
કોઊજાયેઊસકો સમજાવે,બિનપિયા ધટાનહિભાવે ૨
કાસે કહું ઇસ મેહબુંદનમા, લિખ પતિયા જો પઠાવે;
પ્રીતમકો ભરી બરખામેં,
દીઈ બારીસે મિલાવેલાવે, બિન પિયા ધટા નહીં ભાવે
ઉમંડ ધુમંડકે કારીબદરિયા, મોહે નાહકના સતાવે
કોન પવન પુરવાઇસે જા કહો,
ઓર મુલકબરસાવે જાયે, બિન પિયા ધટા નહિ ભાવે;
ભીંજત હું આંસુકી બુંદન, મેધા ઝરના લગાવે;
પીર ઉસ્તાદકુ માનકે અપને,
બનપર બસપર જાવેજાવે, બિનપિયા ધટા નહિ ભાવે

લાલપરીકી જબાની સાવનકી ગજલ.

દિલકુ મરગુબ હૈ, ઠંડી જો હવા સાવનકી;
માંગતા હું મૈં સદા હકશે, દુઆ સાવનકી. ૧
યાદ આતા હૈ, વોહસબ્જા, ઓ ધટા સાવનકી;
શાકલ દિખલાવે ફીર અબ, જલ્દ ખુદા સાવનકી. ૨
ચડ ગયા જબકે ફલકપર, મેરી આહોંકા ધુઆ;
ગિર ગઇ ખલકકી નજરોંસે, ધટા સાવનકી. ૩
દેખીએ આંખોસે કિસ કિસ્કી, બરસ્તા હૈ લહુ;

ચાર બાતોંમેં લગાતા હૈ, હિના સાવનકી. ૪
ઝુલ્ફ બનાકે કરીં હય, જો દુપેટા ઉઠા;
શબે તારિકમેં જીસ્તરહ, ઘટા સાવનકી. ૫
એક લેહજા નહિ થમતી હૈ, ઝડી અસ્કોકી;
લગ ગઇ કયા મેરી આંખોકો, હવા સાવનકી. ૬
અબ ભાગા હુવા જાતા હય, ખુદા ખેર કરે;
આજ બદલી નજર આતિ હૈ, હવા સાવનકી. ૭
કયું દમે ગિરીયાં તસવર, ન મુઝે જુલ્ફકા હો;
રાત હોતી હય સિયાહિંમે, બલા સાવનકી. ૮
મોતી કાનોમેં નહીં યારકી, જુલ્ફોંકે કરી;
ઝાલે ભાદો કે યે હય ઔર ઘટા સાવનકી. ૯
અય અમાનત યે નિકાલી હય, જમી તુંને નઈ;
પહેલેથી કિસ્કી ગજલ તેરે સીવા સાવનકી. ૧૦

હોરી લાલપરીકી જબાની,
સીંધ કાફીકી ધુનમેં.

લાજ રખલે શ્યામ હમારી,
મૈ ચેરી હું તીહારી, જરા દે સમજ કર ગારી
લાજ રખ લે શ્યામ હમારી, અંતરા. ૧
અબીર ગુલાલ ન મુખપર ડારો, ના મારો પીચકારી
આધી દેહ સબ દેખ પડેગી, સારી ભીજયો ન સારી

કહેંગે લોગ મતવારી, લાજ રખ૦ ૨
તુમ ચાતુર હોલીકે ખીલઇઆ,હમ ડર પોક અનારી;
તાક ઝાક લગા મન મોહન, જાઉ તોરે બલીહારી;
નકર મોહે જાનસે યારી. લાજ રખ૦ ૩
લાખ કહી તુમ એક ન માની, બીનતી કરકે હારી;
યાહી ઘડી ઉસ્તાહદસે જાકે, કહે હું હકીકત સારી;
કહાં જાઓગે ગીરધારી. લાજ રખ૦ ૪

ગજલ લાલપરીકી જબાની, દેશકી ધુનમે.

ખ્યાલ આતા હય દીલકુ, શીકવયે બેદાદ કયા કીજે
ખુદાશે અયેબુતે, કાફીર તેરી, ફરીયાદ કયા કીજે. ૧
બહાર આતિ હૈ ગુલશનમે,ઘુટાજાતા હય દમ અપના;
કફસકે દરકો વોહ કરતા નહીં, સૈયાદ કયા કિજે. ૨
અબસ કરતા હય તું હમશે, ખ્યાલે યારકા શીકવા;
જો ભુલે આપકો એ દીલ, ઉશે ફરિયાદ કયા કીજે. ૩
મુકાબીલ સરવકો પાકર, ગુલીશ્તામેં વોહ ગુલબોલા;
ગુલામ અપના જોહો દિલશે,ઉશેઆજાદ કયા કીજે. ૪
કિસી મહબુબકા બુટાસા, કદ આંખોમેં ફીરતા હય;
ચમનમેં દેખકર એદીલ, સુએસમશાદ કયા કીજે. ૫
જીનુંકા જોશ ખોતા હય રગોંકો છુકે નશ્તરસે;
ન તું ઝકો ગાલિયાં દીજે, તો અઇફસાદ કયા કીજે. ૬

સહુબેહતા હૈ ગૈરોંકા, હમારા દમ નિકલતા હય;
ગલેપર ફેરતા ખંજર નહીં, જલ્લાદ કયા કીજે. ૭
હમારી કબરકો ઠોકર લગાકર, યાર કેહતા હય;
મિલાહો ખાકમેં જો ખુદ ઉસે,બરબાદ કયા કીજે.૮
અમાનત કોહપર પોહચાતો, યું ફરહાદ ચીલ્લાયા;
લબોંપર જાનશીરીહૈ,અબઅય ઉસ્તાદ કયા કીજે.૯

ગજલ દુસરી લાલપરીકી જબાની.

શબે ફુરકતકે નાલોને જહાં, સરપર ઉઠાયા હય.
જમીકુ જલજલાં હૈ, આસ્માંચકરમેં આયા હય. ૧
રૂખે રંગીકો હસકર, જુલ્ફમેં ઉસ્ને છુપાયા હય;
તપાં હય અબ્રમેં,બિજલીચમનમેં,અબ્રછાયાહય.૨
છુપાઉં મુંહ નદામતસે, લેહદમેં કયું નમૈંવ હસી;
કફનને દાગ ઓરિયાનીકે, જામેકો લગાયા હય. ૩
જહાંમેં હુરકે સાયેશે હોગી, મુજકો એક વાહશત,
યહાં જીનકો પરી, જાદોને, દિવાના બનાયા હય. ૪
હિસાબો આબોદાના, હશરમેં હોગાતો કેહ દુગા;
પિયા હૈ ઉમ્ર ભરખુને જીગર ગમ મૈને ખાયા હય.૫
નઈ હય રોશની અપનિ લહદપર તંગ દશ્તીમેં;
ચરાગોકે એવજ ઊસ શમઅરૂનેદિલ જલાયા હય.૬
હુએ હો તેજગૈરે સંગદીલ, તુમ ગાલીયાં દેકર;

જબાંકી તેગકો ખુબ આપને, પથર ચટાયા હય. ૭
શફ્ક ફુલી હૈ દેખા શામકી, શેહરે બદખ્શામેં,
લબે રંગીપે મિસીમલકે, ઉશ્ને પાન ખાયા હય. ૮
હમૈ અબ જીંદગી હૈ, તલ્ખ ઉનકી કડવિ બાતોંસે;
કિસી દીન જેહેર ખા લીજે, યેહીજીમેં સમાયા હય. ૯
નહિ ઇસ કાનમેં યા કુતકા, જુદા તાહે ગેસુ;
દિખા કર જુલ્ફ પેચાં, દિલ કીસાકા માંગ લાયાહૈ. ૧૦
મેરી તુરબતપે તાના ચાંદનીમેં, કયું હૈ નમગીરા;
યેહ કિસ્ને ચાદરે મહતાબમેં, ધબ્બા લગાયા હય. ૧૧
અયાં સેંદુરકા ટીકા નહીં, મેહરા બે અબરૂમેં;
ચરાગ ઉપર શામ અરૂને, અયનકા બેમેં જલાયાહૈ. ૧૨
નહિ બે વજહ પયહમ, હિચકીયાં આતી હૈ ફુરકતમેં
કિસી મહબુબકો તુ અયઅમાનત, યાદ આયા હય. ૧૩

રાજા ઇંદ્રકી જબાની સબ્જ પરીકે દરખાસ્તમેં.

કાટી રાતમજેમેં સારી, બૈઠમેરે પહેલું મે પ્યારી;
બોહોત લડાઇ તુને જાન, અબ હૈ સબ્જપરીકા ધ્યાન
લાઓ લાઓ સબ્જ પરીકો.

સબ્જપરી સભામેં આતી હૈ.

આતી નયે અંદાજસે, અબ સબ્જપરી હય;
લબ સુરખ હૈ પર સબ્જ હય, પોશાક હરી હય. ૧

ફીરોજા ઉસી દેખકે, ખાજાતા હૈ હીરા;
ચેહરે મેં જમરૂદસે સિવા, જલ્વેગરી હય. ૨
જીનઉસ્સે ખિજાલત કે, સબબ ઉડ નહિ સકતે;
પરિયાં કો સદા શરમસે, બે બાલોપરી હય. ૩
જેવરકી હૈ કયા શાન, છરીરેસે બદનપર;
એક શાખ હૈ નાજુકકે, શીગુફાસે ભરી હય. ૪
હસ્તા હૈ જમરૂદપે, સદાધાની દુપેટા;
કયા હુસ્નકે ઇક બાલસે સબ્જીકો ચરી હય. ૫
આમદકી ખબર સુનકે, હસિનોમે નહીં દમ;
જોશમ્અહૈ મહફિલમેં, ચરાગે સહરી હય. ૬
ઉસ્તાદ અજબ આશકો, માશુકકે હૈ નામ;
શેહજાદા વોહ ગુલ્ફામ હૈ યેહ સબ્જપરી હય. ૭

સબ્જપરી અપના હાલ કહતી હૈ.

માઅમુર હું શોખિશે શરારતસે ભરી હું;
ધાની મેરિ પોશાક હૈ મૈં સબ્જપરી હું. ૧
કયા અસ્લ હૈ સબ્જીકી; મેરે હુસ્નકે આગે;
ફીરોજાસે ખુશરંગ, જમરૂદસે ખરિ હું. ૨
લેલેતી હું દિલ આંખ, ફિશ્સ્તોંસે મિલાકર;
ઇન્સાન તો કયા હય, મૈં નહીં જીનસે ડરીહું. ૩
શોલા હય ભભુકાહય, ગૃજબ હય મેરા ગુસ્સા;

જલ જાએ પરીજાદ, જો મૈ ગરમ જરીહું. ૪
જીન્દાન રખેગા મુઝે સુનલેગા જો રાજા;
શેહજાદાયેહ ગુલ્ફામકી, સુરતપે મરિહું. ૫
વોહ શમ્અ મૈ પરવાના, હું વોહ સરવમેં કુમરિ;
વોહ ગુલહે જહાંમેં, મૈ નસીમેં સહરી હું. ૬
ઉસ્તાદકે દમસે ચમને, હુસ્ન હય આબાદ;
મૈ વાસ્તે તા ઉસ્કે, દાગે જીગરી હું. ૭

સબ્જપરીકી જબાની.

રાજાજી તો સો ગયે, દીયાન કુછ ઇન્આમ;
જાતી હું મૈં બાગમેં, યહાં મેરા કયા કામ. ૧
સુનરે કાલે દેવરે, તુ મેરી એક બાત;
આતિથી મૈં રાજાકે યહાં, જો આજકી રાત. ૨
શાહજાદા એક બામપર, સોતાથા નાદાન;
જોબન ઉસ્કા દેખકર, નિકલી મેરિ જાન. ૩
ઉતરી અપને તખ્તસે, તીર કલેજે ખાય;
સોતાથા વોહ બે ખબર, હાત પાંઉ ફૈલાય. ૪
સુરત ઉસ્કી દેખકર, દિલસે ગયા કરાર;
મુંહપર મુહ મૈને રખા, કિયા ખુબસા પ્યાર. ૫
દિલ મેરા લગતા નહિ, મહફિલકે દરમ્યાન;

કાલેજા મેરા હૈ યહાં, વહાં હય મેરી જાન. ૬
ઉસ્કોગર તું લાવે, ઉઠાકર જલ્દી જાકર યાર;
લૌંડી મૈં હો જાઉંગી, તેરી એ તકરાર. ૭

જવાબ કાલેદેવકા સબ્જ પરીસે.

ઘરમેં રાજા કે હયે તું, પરીયોંકી સરદાર;
તું ઝસે કર સકતા નહીં, હરગીજમૈં ઇનકાર. ૧
તેરી ખાતીર હૈ મુજે સમસે યહાં સિવા;
પત્તા ખતા માશુકકા, લાઉં અભી ઉઠા. ૨

જવાબ સબ્જપરીકા કાલેદેવસે.

જાતું સીંગલ દીપમેં અખતર નગરમેં હાં;
સોતા હય એક માહારૂં લાલ મહેલપર વહાં.
છલ્લા મૈં દે આઈ હું, અપના ઉસે નિશાન;
સબ્જ નગોંકી આબસે, તું ઉસ્કું પેહચાન. ૧

સવાલ કાલેદેવકા સબ્જપરીસે.

લાયા શેહજાદેકુ, મૈં જાકર હિંદુસ્તાન;
તું અપને માશુકકો, સબ્જપરી પહેચાન.

સબજપરી ખુશ હોકર કાલેદેવકો જવાબ દેના.

યેહી હૈ શાહજાદા મેરા, યેહી હૈ મેરી જાન;
યેહિ મેરા દિલદાર હય, મૈ ઇસપર કુરબાન.

સબ્જપરીકા હુલાકે શાહજાદેકા નીંદસે જગાના.

સોતેહો કયા બેખબર, છોડકે તુમ ઘરબાર;
આંખે ખોલો લાડલો, નિંદસે હો હુશિયાર. ૧

જાગના શાહજાદેકા નીંદસે ઔર ઘબરાકર કહના

કોઠા મેરા કયા હુવા, છુટા કિધર મકાં
સોયાથા મૈં કિસજગે, આયા હયાં કહાં. ૧

ના વોહ મેરે લોગ હંય, ના વોહ મેરી જાં;
ખ્વાબ યેહ મૈં હું દેખતા, જાગ રહાહુ યાં. ૨

શાહજાદા બેતાબ હોકર ગજલ ગાતા હૈ.

ઘરસે યહાં કૌન ખુદાકે લિયે લાયા મુઝકો;
કિસસિતમગારને, સોતેસે જગાયા મુઝકો. ૧

હકને કયા ખ્વાબ પરેશાંન, યેહ દિખાયા મુઝકો;
નજર આતા નહીં અપના, ન પરાયા મુઝકો. ૨

અસ્મે જાલિમકે મુઝે, છોડ દિયા હાય ગજબ;
ઢુંઢને કોઇ પરસતાંમેં, ન આયા મુઝકો. ૩

હએફ સદહએફ કિસીને, ન ખબર લી મેરિ;
કયા અજીઝોને મેરે દીલસે, ભુલાયા મુઝકો. ૪

નીંદસે આંખ કીસીકી, ન ખુલિ કોઠેપર;
ઉઠકે મુઝીકે ન ચુંગલસે, છુડાયા મુઝકો. ૫

તાદમે મર્ગ અબ ઉમીદ, રેહાઇકિ નહીં;